

Medvědí pohádky

Jana Dřimalová, DiS.

Cíl: *rozvoj hrubé a jemné motoriky, spoluvytváření prostředí pohody, rozvoj smyslového vnímání, procvičení mluvidel dětí, respektovat druhé, seznamovat se s některými matematickými pojmy, řadit obrázky dle posloupnosti*

Věk: 3-5 let

Pomůcky: čepičky k dramatizaci pohádky (3xhlava medvěda, šátek pro Mášenu) případně plyšový medvěd a panenka), 3 misky, lžičky, deky (postýlky), provaz (domeček), potraviny k poznávání (piškot, jablko, banán), hlína, jehličí, listy, mech, klacíky, lepidlo, obrázky různých velikostí, obrazový soubor k pohádce „O třech medvědech“

Postup:

Práce s pohádkou „O třech medvědech“

- Dechová cvičení – nácvik vdechu a výdechu: Jak voní les, kaše (Položíme si ruku na břicho – cítíme, jak se zvedá při nádechu?)
- Procvičení mluvidel: Špulení rtů - usmějeme se na medvídka, na maminku, pošleme jim pusu...Dolní čelist – spouštění dolní čelisti při zavřených a otevřených rtech – medvědi jí kašičku, polévku. Jazyk – krouživé olizování rtů: medvídka si pochutnávají na medu. Artikulace: holčička se loučí s maminkou: *pa-pa-pa*, ptáček v lese pípá: *pí-pí-pí*, holčička klepe na vrátka *klep-klep-klep*, ochutnává kaši *mňam-mňam-mňam*, uspáváme holčičku *pš-pš-pš*, medvědi se vracejí: *dup-dup-dup*, holčička utíká domů *ťapy-ťapy-ťapy*.
- Dramatizace pohádky
- Ochutnávání potravin a poznávání podle chuti (piškot, jablko, banán), ovocný čaj s medem
- Porovnávání velikosti
- Uvaření si kaše pohybová aktivita v kruhu: chůze v kruhu (připravíme si hrnec), otočky (nalijeme mléko), výskoky (nasypeme krupici), a kaše se vaří chůze v kruhu - rychlejší nebo pomalejší střídáme podle předem domluvených instrukcí (můžeme např. používat u slova VAŘÍME hlasitý/točení kruhu rychleji/ a tichý/točení kruhu pomaleji tón/ nápodoba podle učitelky.
- Společné malování pohádky - medvědí domeček v lese (prstové barvy, tiskátka, práce s přírodninami - hlína, jehličí, listy, klacíky, mech, lepidlo),

starší děti necháme tvořit detaily (medvědy) - stříhání, zdobení medvědů, malé děti experimentují s barvou na pozadí.

- Rozvoj slovní zásoby co patří do lesa (lesní plody: jahody, maliny, borůvky) do kuchyně (talíř, hrnec, lžice, sklenice, palička, vařečka...) potraviny v obchodě (mléko, máslo, chléb, sýr, salám, rohlík...)
- Z pohádky vyvodíme ponaučení: do lesa nechodíme nikdy sami, nebezpečím však nejsou strašidla. Navedeme děti na 1. *Co bys dělal(a), kdyby ses v lese ztratil rodičům na vycházce?* Zůstaneme stát na místě a počkáme, až uslyšíme volání, rodiče nás už určitě hledají, a když počkáme na místě, najdou nás snáze.
- Hmatová hra se zavřenýma očima: najít mezi hračkami (kostka, míč, medvídek, panenka)
- Dramatizace pohybové etudy – děti se pohybují volně po herně, na zvukový signál zaujmou dohodnutou polohu (Mášenka se rozhlíží před chaloupkou), medvědi jdou po lávce přes řeku (děti jdou po okraji koberce, po spojnici lina či po nataženém provázku po jednom v řadě za sebou, přidržují se jeden druhého.)
- Jsme medvědi v lese. Je teploučko, sluníčko svítí, lehneme si do trávy, podřimujeme a probudí nás jenom *zabzučení včelky*. Děti si lehnou na koberec, učitelka šeptá různé citoslovce - *brr, hů, krá, kuku, bzzz* a teď se děti probudí – posadí se. Opakujeme několikrát - změním probouzecí slovo a jeho tón - vysoký tón, nízko posazeným hlasem bručím různá slova jezevec, ježek, pařez, stromy, vysokým hlasem řeknu např. *beruška, ptáček, kytička...* Děti opět reagují dohodnutým způsobem.

Zkušenosti s realizací: *Aktivity probíhaly u nejmenších dětí, proto jsem udělala výběr, aby děti téma zaujalo. Je dobré, nechat téma pouze jeden (max. dva) týdny a přizpůsobit se tak dané skupině. U mnoha činností děti potřebují nové aktivity nejprve okoukat a zažít úspěch, proto může být smysluplné je někdy opakovat druhý den. Při dramatizaci se některé děti nechtěly „stát medvědem nebo Mášenkou“, proto jsme na místo medvědí čepičky použili plyšového medvěda.*

Zdroje:

Cardová, J., & Švandová, H. (1988). *Jazyková výchova v mateřské škole: metodický materiál Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy*. Praha: Naše vojsko.
KAFOMET – Katalog forem a metod práce TC-050.8

Pohádka o třech medvědech

Byla jednou jedna holčička a té říkali Maruška. Bydlela s tatínkem a maminkou v malém dřevěném domku u lesa. Rodiče Marušce vždycky říkali, aby do lesa nechodila, že je hluboký a mohla by v něm také zabloudit. Ale Maruška byla tuze zvědavá holčička a jednou v tom hlubokém lese doopravdy zabloudila.

Chodila mezi vysokými stromy a hledala cestu domů, až přišla k malému dřevěnému domečku s otevřenými dveřmi. Maruška se nejdříve bála a rozhlížela se kolem sebe, zda někde nečíhají medvědi. Nakonec si dodala odvahy a podívala se oknem dovnitř. Když nikoho neviděla, vešla do domečku, aby se podívala, komu patří. V domečku bydleli tři medvědi, kteří byli právě v lese. Táta medvěd, máma medvědice a malý medvídek Míša.

V domečku byly dva pokoje. Jeden pokoj byla jídelna a druhý pokoj byla ložnice. V jídelně na stole uviděla Maruška tři misky s kaší. Velká miska patřila medvědímu tátovi, menší medvědí mamince a nejmenší patřila Míšovi. Vedle každé misky ležela lžice. Jedna byla velká, druhá menší a třetí, Míšova, byla nejmenší. Maruška ochutnala kaši z každé misky, ale nejvíce jí chutnala ta v malé misce. Protože měla hlad, všechnu kaši z malé misky snědla.

Potom si chtěla sednout. U stolu uviděla tři židle. Jedna židle byla veliká. Ta patřila medvědímu tátovi. Druhá byla trochu menší, ta patřila medvědí mámě. Ta třetí, Míšova, byla právě akorát pro Marušku. Maruška se nejdříve posadila na vysokou židli. Ta ji ale tlačila. Pak se posadila na menší, ale ta ji také tlačila. Tak se posadila na nejmenší židličku a hned se jí dobře sedělo. Jenže se začala houpat, židle se pod ní polámala a Maruška spadla. Pak se šla podívat do druhého pokoje a tam uviděla tři postýlky: velikou - medvědího táty, prostřední - medvědí maminky, a maličkou, která patřila Míšovi. V té se Marušce nejlépe leželo. Přikryla se Míšovou peřinkou a usnula.

Tu přišli medvědi domů a hned poznali, že v jejich domečku někdo byl.

„Kdo jedl z mé misky?“ zařval táta medvěd.

„A kdo jedl z mé misky?“ křičela máma medvědice.

„A kdo snědl všechnu moji kaši?“ zabručel tenkým hláskem Míša.

Pak táta medvěd uviděl, že někdo odstrčil jeho židli a zařval silným hlasem: „Kdo odstrčil moji židli?“ Také máma medvědice poznala, že někdo pohnul její židli a zabručela slabším hlasem než táta medvěd: „Kdo seděl na mé židli a povalil ji?“ Ale to už malý Míša křičel slaboučkým hláskem: „Kdo seděl na mé židličce a polámal ji?“

Potom šli medvědi do druhého pokoje. „Kdo ležel v mé posteli a rozházel ji?“ zlobil se táta medvěd. „A kdo uválel moji postel?“ bručela zlostně máma medvědice.

Míša si chtěl vlézt do své postýlky a uviděl v ní Marušku. „Kdo to leží v mé postýlce?“ zakvičel tenkým hláskem. „Tady je, chyťme ji,“ křičel a chtěl Marušku kousnout. Jenže Maruška se probudila, uviděla medvědy a chtěla utéct. „Cos tu dělala? Chtěla jsi ukrást med?“ zastoupil jí cestu táta medvěd. „Med je v pořádku,“ řekla máma medvědice a Maruška honem vysvětlovala, že v lese zabloudila, měla hlad a chtěla si odpočinout. „Nu dobrá, nezlobíme se na tebe,“ odpustil jí táta medvěd. „A co moje sněžená kaše,“ připomněl Míša. „Aspoň ti zítra bude lip chutnat,“ odbyla ho máma medvědice. „Kvůli tomu se přece nebudeme hněvat.“ Marušce bylo malého Míši líto a řekla mu: „Pojď, budeme si hrát.“ Když si Maruška s malým Míšou pěkně pohráli na honěnou i schovávanou, ukázali jí medvědi cestu až na kraj lesa, odkud už snadno trefila domů, kde už na ni netrpělivě čekali tatínek s maminkou.